

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **Spolek na podporu nezávislé justice Šalamoun**, sídlem Křižovnické náměstí 194/1, Praha 1, zast. [REDACTED], bytem [REDACTED], proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ministryně spravedlnosti ze dne 3. 1. 2014, č. j. 5/2013-LO- ROZ/2,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministryně spravedlnosti ze dne 3. 1. 2014, č. j. 5/2013-LO-ROZ/2, a rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 25. 11. 2013, č. j. 743/2013-OT-OSV/2, se zrušují.
- II. Žalovanému se nařizuje poskytnout žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku informace o dosaženém vzdělání a praxi Mgr. Ilony J. [REDACTED] před nástupem na Ministerstvo spravedlnosti.
- III. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,- Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí ministryně spravedlnosti ze dne 3. 1. 2014, č. j. 5/2013- LO-ROZ/2, o zamítnutí rozkladu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2013, č. j. 743/2013- OT-OSV/2, kterým byla odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“ nebo „zákon“) a to poskytnutí „kariérního vývoje“ Mgr. Ilony J. [REDACTED] před nástupem na Ministerstvo spravedlnosti.

Žalobce v žalobě namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí ministryně spravedlnosti, neboť se v rozporu s § 68 odst. 3 s.ř. nevypořádala s návrhy a námitkami žalobce, kdy žalobce poukazoval na konkrétní rozhodnutí Ústavního soudu a Městského soudu v Praze, podle kterých profesní kariéra úředních osob je věcí veřejnou a veřejnost má právo být o ní informována.

Dále žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí ministryně, neboť nebyla dodržena lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 16 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. K tomu žalobce konstatoval, že se nejedná o vadu, která by odůvodňovala zrušení rozhodnutí, avšak charakterizuje svévolný postup žalovaného.

Žalobce považuje argumentaci žalovaného o aplikaci zásady ochrany legitimního očekávání vycházející z rozhodnutí žalovaného o totožné žádosti Ing. Zdeňka J. za nedůvodnou. Zároveň poukázal na jiné rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2014, č. j. MSP-744/2013-OT-OSV/7, ve kterém žalovaný konstatoval, že nelze aplikovat test proporcionality na poskytnutí dokladů o odborné způsobilosti znalce. Žalovaný tak dle žaloby rozhodl v rozporu s § 2 odst. 4 s.ř.

Žalobce namítá, že žalovaný provedl test proporcionality nesprávně, neproporcionálně, neboť Mgr. Ilona J. je úřednicí ústředního orgánu státní správy, fakticky rozhoduje o způsobu vyřízení podnětu stěžovatele, v jejích rukou je koncentrována relativně široká moc. Praxe v oboru je běžným ukazatelem kvalifikačních podmínek pro výkon povolání, během kariérního vývoje se formuje myšlení a zkušenosti úředníka, které se promítají do jeho rozhodovací činnosti a tvoří součást jeho kvalifikace pro veřejnou činnost.

Dle žaloby žalovaný nesprávně aplikoval ust. § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“). Odepření souhlasu Mgr. Ilony J. je bez významu, neboť dle daného ustanovení zákona o ochraně osobních údajů může správce zpracovávat osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, pokud poskytuje mimo jiné osobní údaje o zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení. Úřednice ústředního orgánu státní správy je osobou veřejně činnou, proto informace o jejím veřejném životě (profesní kariéře) nelze zaměňovat s informacemi o jejím soukromí, neboť profesionální sféra (a informace o ní, včetně údaje o profesní minulosti) osob působících ve veřejném životě náleží do sféry veřejné, z níž informace o jednotlivci může brát na vědomí každý (nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05 ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. I. ÚS 517/10 ze dne 15. 11. 2010).

Dále žalobce uvedl, že omezit právo na informace lze za současného splnění dvou podmínek: je-li tak stanoveno zákonem (podmínka formální) a jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti (podmínka materiální). Dle žaloby však vdané věci nebyla splněna ani jedna z nich. Z čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nevyplývá nic, co by odůvodňovalo vyluku z práva žalobce na požadované informace.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a uvedl, že Mgr. J. pracuje na ministerstvu spravedlnosti jako odborný referent v oddělení trestního přezkumu odboru dohledu, nejedná se o zaměstnance, v jehož rukou „se koncentruje obrovská moc“, jak tvrdí žalobce. Právo podat stížnost pro porušení zákona svědčí výlučně ministrovi spravedlnosti (§ 266 tr. ř.), nehledě k Aprobačnímu řádu Ministerstva spravedlnosti, dle kterého ministr schvaluje rozhodnutí o odložení podnětů ke stížnosti pro porušení zákona.

Žalovaný nepovažuje úřednici ministerstva. bez dalšího za osobu veřejně činnou. Takové tvrzení může být platné pouze ve vztahu k působení dotyčné osoby ve struktuře úřadu, má-li její činnost projevy navenek, avšak nelze tímto prizmatem nahlížet na informace o předchozím profesním působení. Požadované informace jsou vzhledem k pracovnímu zařazení Mgr. J. [REDAKCE] součástí její soukromé sféry. K žalobou namítanému porušení § 2 odst. 4 s.ř. žalovaný uvedl, že nelze srovnávat postavení soudního znalce a zaměstnance ministerstva z důvodu odlišné činnosti jimi vykonávané, nehledě k tomu, že soudní znalec je osobou zapsanou ve veřejně přístupném seznamu, informace o jeho profesní minulosti tak mohou mít značný význam pro veřejnou diskuzi o jeho odborných kvalitách.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že není v časových možnostech ministra, aby detailně studoval každý spis, relativizace a bagatelizace pracovního působení Mgr. J. [REDAKCE] není namístě, neboť ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů nerozlišuje mezi zaměstnanci veřejné správy na vedoucích pozicích a zaměstnanci ostatními.

Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti:

Rozhodnutím povinného ze dne 25. 11. 2013, č. j. 743/2013-OT-OSV/2, byla podle § 8a a § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítnuta žádost žalobce ze dne 22. 11. 2013 o poskytnutí informace - kariérního vývoje Mgr. Ilony J. [REDAKCE] před nástupem na Ministerstvu spravedlnosti, neboť požadovaná informace nijak nesouvisí s úřední činností ani pracovním zařazením Mgr. Ilony J. [REDAKCE], jde o údaje chráněné ve smyslu § 7 až 12 zákona. Mgr. Ilona J. [REDAKCE] neudělila souhlas s poskytnutím informace, nebyla tak naplněna podmínka dle § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů.

Rozhodnutím ministryně spravedlnosti ze dne 3. 1. 2014, č. j. 5/2013-LO-ROZ/2, byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí povinného ze dne 25. 11. 2013. Ministryně (dále jen žalovaný) konstatovala, že rozhodla v souladu se zásadou ochrany legitimního očekávání, když o totožné žádosti jiné osoby povinný subjekt rozhodl shodně. Žalovaný provedl test proporcionality, kdy posoudil, zda s ohledem k zařazení Mgr. J. [REDAKCE] v organizační struktuře ministerstva a vykonávané agendě je splněno kritérium potřebnosti. Tedy „*zda poskytnutí konkrétních údajů o její předchozí praxi je ještě rozumně schopno přispět k účelu, jímž je možnost účasti veřejnosti na veřejném životě, možnost ovlivňovat veřejné mínění a konečně i správu věcí veřejných*“. Žalovaný konstatoval, že ust. § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a ust. § 11 až 16 občanského zákoníku nastavují meze poskytnutí takových informací, které se týkají osobních údajů a soukromí fyzické osoby, přičemž jejich prolomení nastává v případě splnění zákonné podmínky ust. § 5 odst. písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Žalovaný dospěl k závěru, že veřejný zájem na znalosti informace o kariérním vývoji Mgr. J. [REDAKCE] s ohledem na její pracovní zařazení není silný, proto ochrana soukromí Mgr. J. [REDAKCE] převažuje nad veřejným zájmem na přístupu k informacím k osobě, která není vedoucím úředníkem státní správy.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž by nařizoval jednání, neboť s tímto postupem podle § 51 odst. 1 s.ř.s. účastníci řízení vyslovili souhlas.

Podle čl. 17 odst. 1, 5 zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny. Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.

Provedení Listinou garantovaného práva na informace zabezpečuje zákon o svobodném přístupu k informacím.

Podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.

Podle § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů může správce zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení.

Podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů se pro účely tohoto zákona se rozumí osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,

Podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů se pro účely tohoto zákona se rozumí citlivým údajem osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů,

Podle čl. 8 bod 1, 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod publikované sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí pod č. 209/1992 Sb. (Dále jen „Úmluva“) má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Podle čl. 10 bod 1, 2 Úmluvy má každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Podle čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

Právo na soukromí (na ochranu osobnosti) je široký a různorodý soubor dílčích práv, která poskytují fyzické osobě soukromoprávní ochranu osobnostních práv, tzn. nemajetkových práv souvisejících s její osobní svobodou, tělesnou integritou, soukromím, rodinným životem, ctí, důstojností a postavením ve společnosti. *Garance nedotknutelnosti osoby svědčí každému člověku bez ohledu na občanství, svéprávnost, zdravotní stav či věk. Jde o součást komplexu svobod tzv. první generace (status negativus), a proto je ústavní příkaz adresován zejména státu, resp. veřejné moci. Garance nedotknutelnosti osoby však klade na stát i pozitivní závazky, vyplývající z jeho ochranné funkce, a jejich prostřednictvím a díky efektu prozařování základních práv dopadá i na horizontální vztahy. Své pozitivní závazky stát naplňuje především vytvořením adekvátního normativního rámce pro ochranu tělesné a duševní integrity...V systematické Listiny je právo na soukromí primárně garantováno v čl. 10 Listiny (pod jeho rozsah, konkrétně čl. 10 odst. 3, spadají i otázky spojené s následným "zpracováváním" osobních údajů, jež byly získány uskutečněným zásahem do tělesné a duševní integrity, např. genetická informace, výsledky chemického rozboru krve atp.). "Zbytková" garance soukromí v čl. 7 odst. 1 se uplatní pouze v segmentu ochrany tělesné a duševní integrity (komentář Listiny Wolters Kluwer, ASPI).*

Při realizaci ústavně zaručeného práva na informace, garantovaného čl. 17 Listiny a provedeného zákonem o svobodném přístupu k informacím, je nutné jakékoliv omezení poskytování informací vykládat restriktivním způsobem. Opačný postup, tedy extenzivní výklad podmínek, za kterých zákon o svobodném přístupu k informacím umožňuje právo na poskytnutí informací omezit a informace neposkytnout, by směřoval proti vlastnímu smyslu a účelu zákona i ústavně zaručeného práva na informace. Právo na informace představuje ve vztahu k veřejné správě jednu ze záruk zákonitosti, která by extenzivním výkladem byla značně omezena, ne-li popřena. Přístup k informacím současně posiluje důvěru veřejnosti ve veřejnou správu, proto je třeba učinit vše k zajištění co nejúplnější dostupnosti informací v držení veřejné moci pro veřejnost. Vždyť poskytování informací a otevřenost veřejné správy je jedním z dílčích principů dobré správy. Právo na informace však není bezbřehé a absolutní, ale nutně naráží na určitá omezení a limity. Povětšinou se jedná o omezení, která vyplývají z potřeby ochrany legitimních veřejných zájmů, což kupř. podle Doporučení č. R (91) 10 Výboru ministrů členským státům o sdělování osobních údajů v držení veřejných orgánů třetím stranám jsou restrikce v podobě národní a veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku, prevence zločinnosti nebo ochrany soukromí. Dle usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02, „*právo na informace je v Listině systematicky zařazeno mezi práva politická, tedy jako prostředek účasti na politickém životě státu. ... Právo na informace však nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápánou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí. ... Právo na informace lze omezit toliko zákonem a to za splnění dvou podmínek: předně že se tak děje za některým z účelů taxativně uvedených v čl. 17 odst. 4 Listiny (opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví nebo mravnosti) a za druhé, že je takové omezení nezbytné, tzn., že cíle omezení jinak v demokratické společnosti dosáhnout nelze*“.

Jak uvedl Ústavní soud, právo na informace má charakter nástroje, který slouží jako prostředek účasti na veřejném životě. S ohledem na význam ústavně zaručeného práva na přístup k informacím je nutné k odmítnutí poskytnutí informací podle zákona o poskytnutí informací přistupovat velice opatrně, a to i ohledem na požadavek obsažený v čl. 4v odst. 4 Listiny, který stanovuje, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Pokud je tedy povinnému subjektu doručena žádost o poskytnutí informací podle zákona o poskytnutí informací, musí, v souladu se zásadou dobré správy podle § 4 odst. 1 správního řádu, primárně vyvinout úsilí, aby nalezl požadovanou informaci a žadateli ji poskytl.

Zákon o svobodném přístupu k informacím upravuje povinnost tzv. povinných subjektů poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, kterými jsou podle § 2 odst. 1 zákona státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. V dané věci je nesporné, že žalovaný je povinným subjektem dle § 2 odst. 1 zákona k poskytnutí požadované informace, požadovaná informace se vztahuje k jeho působnosti a informací disponuje. Soud si požadovanou informaci vyžádal a přezkoumal závěry testu proporcionality provedeného ministryní spravedlnosti.

Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, které upravují jejich ochranu. Informace o „kariérním vývoji“ dle soudu zahrnuje nejen informaci o předchozí pracovní praxi, ale i o dosaženém vzdělání. Tyto údaje soud považuje za osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů, tedy údaje chráněné zákonem (např. § 5 zákona o ochraně osobních údajů, čl. 10 Listiny), na které se vztahuje povinnost mlčenlivosti správce takového údaje (zde povinného). Evropský soud pro lidská práva v tomto ohledu v souvislosti s výkladem článku 8 Úmluvy rozhodl, že výraz „soukromý život“ nesmí být vykládán restriktivně a „žádný zásadní důvod neumožňuje vyloučit profesní činnost z pojmu soukromý život“ (viz rozsudky Evropského soudu pro lidská práva *Amann v. Suisse* ze dne 16. 2. 2000, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2000-II, § 65, *Rotaru v. Rumunsko* ze dne 4. 5. 2000, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2000-V, § 43).

Není pochyb o tom, že údaj o zaměstnání a o dosaženém vzdělání je osobním údajem ve smyslu § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů, tedy údajem neveřejným, nezveřejnitelným bez souhlasu jeho nositele. Tato zákonná ochrana je však prolomena existencí zákona o svobodném přístupu k informacím, potud takto zákon stanoví. Podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím se informace osobní povahy poskytne pouze tehdy, pokud takto vdané věci stanoví § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů, dle kterého lze poskytnout osobní údaje o zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení. V dané věci je tak nutné vyložit, zda údaj o předchozím zaměstnání a o dosaženém vzdělání je údajem vypovídacím o veřejné anebo úřední činnosti zaměstnance, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení. V této souvislosti soud konstatuje, že dotčený subjekt, Mgr. Ilona J. [REDAKCE], je ve smyslu § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů zaměstnancem veřejné správy, nikoli veřejně činnou osobou (srovnej vyjádření stran v řízení).

V souladu s nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05 a sp. zn. I. ÚS 517/10 Městský soud v Praze považuje požadované informace za údaje, které se týkají zaměstnance veřejné správy, a proto jsou součástí veřejné sféry a mohou být předmětem veřejného zájmu, neboť profesní historie úředníka může ovlivnit jeho rozhodovací činnost. Soud se ztotožňuje

s Ústavním soudem v tom, že musí být jednoznačně rozlišeno mezi žádostí o informaci, způsobitou přispět k diskusi v demokratické společnosti týkající se veřejného zájmu, a informováním o detailech soukromého života jednotlivce, který nadto kupř. nevykonává veřejnou funkci. Veřejnost má právo být informována, což je základní právo v demokratické společnosti, které se může za určitých okolností dotýkat i soukromého života osob veřejně činných (bod 61 nálezu sp. zn. I. ÚS 517/10). Obdobně uvedl Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 23/05, dle kterého...zákon nemůže bránit předsedům soudů, resp. Ministerstvu spravedlnosti poskytnout informaci o profesní kariéře jednotlivých soudců. Takový výklad zákona je namístě právě proto, že profesionální pověst, jejímž derivátem je profesionální čest, je kategorií sociální a náleží do sféry veřejné... Uvedené údaje dotýkající se této sféry jsou také relevantní pro posuzování nestrannosti a nezávislosti jednotlivých soudců v návaznosti na rozhodování jednotlivých kauz. Požadavek nestrannosti a nezávislosti je dle městského soudu platný i pro úředníka veřejné správy (srovnej § 2 odst. 4,4§s1.ř.).

V projednávané věci nastala z právního hlediska kolize mezi právem na informaci a právem na ochranu soukromí. V obou případech se jedná o základní lidská práva ústavně chráněná a v případě kolize mezi nimi je nutné využít testu proporcionality metodologicky postaveného na třech krocích a to: hledisko vhodnosti, hledisko potřebnosti (minimalizace zásahu) a hledisko poměřování (zvažování), tj. porovnávání závažnosti v kolizi stojících základních práv, a to vzhledem k akceptované hierarchii hodnot. Zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá povinnému povinnost sdělit osobní údaje pouze tehdy, pokud takto stanoví jiný zákon, zde § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Soud má za to, že výklad ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů je určen výše uvedenou kolizí garantovaných práv a z toho plynoucí aplikací zásady proporcionality.

Vzhledem k účelu práva na informaci (kontrola a účast na veřejné správě) je nutné vykládat ust. § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů extenzivně. Údaj o veřejné anebo úřední činnosti zaměstnance, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení, nelze v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím omezit pouze na informaci o pracovním nebo funkčním zařazení zaměstnance veřejné správy v době poskytnutí takového údaje žadateli, nýbrž k žádosti nelze odmítnout ani s funkčním a pracovním zařazením informace bezprostředně související, jimiž mohou být i informace o kariérním vývoji zaměstnance, které mohou mít určitou vypovídací hodnotu při veřejném hodnocení nebo kontrole úřední činnosti zaměstnance veřejné správy, zejména pokud se zaměstnanec podílí na rozhodovací nebo kontrolní činnosti úřadu. Poskytnutí takových informací má význam i pro realizaci práva účastníka řízení namítnout podjatost úřední osoby podle § 14 s.ř., jehož odst. 1 stanoví, že „každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit“.

Mgr. Ilona J. [redacted] je odborným referentem v oddělení trestního přezkumu odboru dohledu Ministerstva spravedlnosti. Podle rozhodnutí ministryně č. 22/2009 ze dne 13. 7. 2009 ve znění rozhodnutí č. 15/2010 a č. 3/2011, o vyřizování podnětů k podání stížnosti pro porušení zákona, sice odbor dohledu provádí vlastní šetření v omezené míře a podněty fyzických a právnických osob postupuje k šetření a zaujetí stanoviska státnímu zastupitelství, avšak návrhy státních zastupitelství na podání stížnosti pro porušení zákona nebo na odložení podnětu dále odbor dohledu přezkoumává a zpracovává návrh dalšího postupu. Úloha odboru v procesu podání nebo odložení stížnosti pro porušení zákona je tak stěžejní. Jakkoli další postup je podmíněn aprobační ředitelou odboru, příslušného náměstka i

samotného ministra spravedlnosti (čl. 6 rozhodnutí ministryně č. 22/2009; podle čl. I bod 2, 3 písm. h) Aprobačního řádu Ministerstva spravedlnosti, příloha III k Organizačnímu řádu Ministerstva spravedlnosti č. j. MSP-41/2015- OP-ORG/19 rozhodnutí o odložení podnětů ke stížnosti pro porušení zákona schvaluje ministr spravedlnosti), je pro tento postup východiskem závěr pověřeného referenta, jeho účast na procesu rozhodování je nepochybně významná. Ostatně významu úlohy odborného referenta odboru dohledu odpovídá ustanovení čl. 2 odst. 2 rozhodnutí ministryně č. 22/2009, dle kterého „*výsledek šetření státního zastupitelství podle § 466 trestního řádu nezbavuje referenta odboru dohledu povinnosti řádně přezkoumat důvodnost podnětu a navrhnout postup, který je plně v souladu se zákonem*“. Dále lze konstatovat významné konsekvence stížnosti pro porušení zákona ve vztahu k § 275 odst. 4 trestního řádu o odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí (viz. čl. 5 rozhodnutí ministryně č. 22/2009, dle kterého odbor dohledu posoudí, zda jsou dány důvody k rozhodnutí o odkladu nebo přerušení výkonu trestu u obviněného). Význam institutu odkladu nebo přerušení výkonu trestu zejména v souvislosti se zněním trestního řádu do 31. 12. 2011 vyplývá i z rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2014 č. j. 7 Tdo 1053/2014-62, o trestní odpovědnosti referenta odboru dohledu za přečin nadřizování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku.

Mgr. Ilona J. [REDAKCE] vykonává úřední činnost, která se významně dotýká práv odsouzených, proces posuzování podmínek stížnosti pro porušení zákona má určité prvky rozhodovacího a kontrolního procesu, přitom se na tomto procesu jako odborný referent podílí významnou měrou, jakkoli její návrhy jsou dále aprobovány podpisy nadřízených funkcionářů.

Soud na rozdíl od žalovaného má za to, že poskytnutí údajů o profesní historii může být vhodné nejen pouze v případě zaměstnanců ve vrcholných pozicích, nýbrž také u zaměstnanců, kteří se podílí na rozhodovacích nebo kontrolních procesech úřadu. Proto již samotné služební zařazení Mgr. Ilony J. [REDAKCE] a s tím spojená náplň práce odůvodňují zájem na poskytnutí informace o její kariérní historii a dosaženém vzdělání, neboť tyto údaje mohou ovlivnit hodnocení a kontrolu její úřední činnosti veřejností. Během kariérního vývoje se formuje myšlení a zkušenosti úředníka, které se promítají do jeho činnosti a tvoří součást jeho kvalifikace pro veřejnou činnost. Údaje o dosavadní praxi i o dosaženém vzdělání tak vypovídají o odborných předpokladech zaměstnance. Znalost údajů o odbornosti zaměstnance veřejné správy je jedním z předpokladů veřejné diskuze o kvalitě veřejné správy v konkrétních věcech, a proto se poskytnutí údajů o profesní historii podle zákona o svobodném přístupu k informacím jeví jako žádoucí.

Soud dále přihlédl k povaze požadované informace, která nepřestavuje informaci ryze soukromého charakteru. Ostatně ani zákon o ochraně osobních údajů jej nepovažuje za citlivý údaj podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů (srovnej bod 157 nálezů I. ÚS 517/10 - *Citlivé údaje* "tvoří zvláštní kategorii "osobních údajů" ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů. Smyslem rozlišení osobních údajů na "citlivé údaje" a (zbývající) "osobní údaje" je zaručit "citlivým údajům" speciální, větší ochranu. To plyne kupříkladu z důvodové zprávy k § 9 zákona o ochraně osobních údajů: "Pojem citlivý údaj je vymezen v § 4 písmeno b) zákona. Tyto údaje podléhají speciální ochraně."). Údaj o zaměstnání je obvykle sdělován v rámci žádosti o zaměstnání, jde o údaj, který zná širší okolí dotčeného subjektu, zároveň který lze v určité míře dohledat na internetu, zejména v případě zaměstnání ve veřejné správě. Údaj o vysokoškolském vzdělání dotčeného subjektu plyne ze samotného užívání titulu Mgr., užíváním akademického titulu jeho nositelem je udělen souhlas dotčeného subjektu se zveřejněním údaje o dosažení vysokoškolského vzdělání.

Aby údaj o vzdělání zaměstnance veřejné správy splnil sledovaný účel zákona o svobodném přístupu k informacím, je nutné, aby obsahoval i údaj o tom, kdy a v jakém oboru bylo vzdělání zaměstnance dosaženo.

Soud test proporcionality provedl ve prospěch práva na informaci nad právem na ochranu soukromí. Požadovaná informace je z důvodu povahy údajů a činnosti dotčeného subjektu součástí veřejné sféry, je způsobilá dosáhnout sledovaného účelu (kontrola a hodnocení veřejné správy), je tak naplněno kritérium vhodnosti ale i potřebnosti, neboť požadovaný údaj má úzkou vazbu pro hodnocení odborných předpokladů úředníka a zároveň i hodnocení jeho nestrannosti, a jiným způsobem než poskytnutím údajů veřejnosti postupem podle zákona o svobodném přístupu k informacím sledovaného účelu dosáhnout nelze.

Rozhodnou skutečností pro poměření kolize předmětných práv v dané věci (hledisko poměřování) je povaha požadované informace ve smyslu zásahu do práva na soukromí, resp. z toho vyplývající intenzita zásahu do soukromí, a oproti tomu míra účasti dotčeného subjektu na úřední činnosti, ze které dále vyplývá míra veřejného zájmu. Výše uvedená vyšší intenzita účasti dotčeného objektu na rozhodovací a kontrolní činnosti převážila nad nižší intenzitou ochrany soukromí dotčené osoby, která byla dána povahou požadovaných údajů.

V rámci ústavněprávního posouzení kolize práv soud uzavírá, že základní právo žalobce na informace a obecný zájem podporovat tuto svobodu tam, kde jde o otázky veřejného zájmu, převážilo v konkrétním případě nad zájmem subjektu údajů na ochranu jeho soukromí. Žalovaný odmítnutím poskytnout údaje o profesní kariéře dotčeného subjektu porušil základní právo žalobce na informace dle čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy. Poskytnutím údajů o předchozí praxi a dosaženém vzdělání bude zasaženo do práva na soukromí dotčeného subjektu v souladu s čl. 10 odst. 2 Úmluvy, neboť splňuje požadavky stanovené v čl. 17 odst. 4 Listiny a v čl. 10 odst. 2 Úmluvy, jelikož se jedná o zásah "stanovený zákonem" (§ 8a zákona o svobodném přístupu k informacím, § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů), sleduje "legitimní cíl" zakotvených v těchto ustanovení (veřejný zájem na kontrole veřejné správy) a je v konkrétním případě "nezbytný v demokratické společnosti", aby tohoto cíle dosáhl (výše uvedený test proporcionality).

Soud neshledal důvody výluky práva žalobce na informaci, a proto podle § 16 odst. 4 věta druhá zákona zrušil rozhodnutí o rozkladu a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídil poskytnout požadovanou informaci – údaj o dosaženém vzdělání (údaj o absolvování studia na konkrétní fakultě vysoké školy, který zahrnuje i údaj o době ukončení studia) a údaje o předchozí praxi (údaje o zaměstnavateli s uvedením pracovní pozice a době výkonu zaměstnání u určitého zaměstnavatele, nebo údaj o výkonu podnikání). Doba, během které dotčený subjekt, nevykonával výdělečnou činnost, není údajem týkajícím se úřední činnosti zaměstnance, není tak dán veřejný zájem na sdělení důvodu nevykonávání výdělečné činnosti, proto se takovýto údaj nesděluje.

K dalším žalobním námitkám soud konstatuje následující.

Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, uvedl, že povinnost řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit rozhodnutí soudu „nelze chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno. Na druhou stranu, jestliže jsou v projednávané věci vzneseny závažné právní argumenty, je třeba, aby se s nimi soud vypořádal“. Daný závěr lze aplikovat také na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu. Žalobce v rozkladu namítl, že *profesní činnost Mgr. J. [redacted] před nástupem na ministerstvo je činností veřejnou, není součástí jejího soukromí, a proto zveřejnění nebrání*

zákonné překážky, kdy odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05, sp. zn. I. ÚS 517/10 a rozsudek Městského soudu č. j. 7 A 1/2011-64. Ministryně spravedlnosti sice v napadeném rozhodnutí výslovně neuvedla, zda a na základě čeho považuje požadované údaje za *součást sféry veřejné*, avšak z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, že je za osobní údaje považuje, proto se na ně vztahuje ochrana soukromí dotčeného subjektu. Současně však měl odvolací správní orgán za to, že požadované údaje jsou *součástí i sféry veřejné*, neboť právě proto byl správním orgánem proveden test proporcionality pro zhodnocení střetu práva na ochranu soukromí a práva na informace.

Ústavní soud v nálezech sp. zn. IV. ÚS 23/05, sp. zn. I. ÚS 517/10 sice uvedl, že *profesní historie veřejných osob se týká veřejné sféry, neboť může být otázkou veřejného zájmu*, avšak bez dalšího takový závěr nevede k poskytnutí požadovaného údaje, resp. k vyloučení práva na ochranu soukromí dotčené osoby. Ústavní soud v předmětných nálezech pouze konstatoval, že *profesní historie není výhradně součástí soukromí subjektu údajů, nýbrž náleží též do sféry veřejné, nastává tak kolize základních práv, kterou je nutné dále řešit poměřováním v kolizi stojícího práva na informace a práva na ochranu soukromí* (I. ÚS 517/10) a *práva na svobodu projevu* (IV. ÚS 23/05). Ministryně se s předmětnou námitkou rozkladu opřenou o citovaná rozhodnutí soudů vypořádala provedeným testem proporcionality, tedy *poměřováním v kolizi stojícího práva na informace a práva na ochranu soukromí*, nelze tak shledat namítanou nepřezkoumatelnost rozhodnutí, jakkoli odůvodnění postrádá co do množství argumentace potřebnou míru přesvědčivosti.

V odůvodnění rozhodnutí ministryně se nachází rozhodná úvaha o tom, že ochrana soukromí nikoli vedoucího úředníka státní správy převažuje nad právem na informaci o jeho profesní kariéře, tedy že rozhodujícím kritériem je funkční zařazení dotčeného úředníka. Takováto úvaha je dostatečně určitá, aby byla způsobila ozřejmit důvod rozhodnutí a tím být i předmětem soudního přezkumu, aniž by soud namísto správního orgánu nahrazoval jeho absentující úvahy.

V žalobě žalobce konstatoval, že porušení lhůty dle § 16 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím nezakládá nezákonnost rozhodnutí. Marne uplynutí 15-ti denní lhůty dle § 16 odst. 3 zákona k rozhodnutí o rozkladu žalobce (rozklad podán 29. 11. 2013, rozhodnutí ministryně bylo vydáno ze dne 3. 1. 2014) nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, proto i tento žalobní bod není důvodný ve smyslu konstatování nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

Žalobní námitku o nesprávné aplikaci zásady ochrany legitimního očekávání, resp. právní jistoty, soud vyhodnotil tak, že takovýto závěr žalovaného nebyl důvodem pro neposkytnutí informace, měl pouze „doplňující“ charakter.

K námitce žaloby o porušení § 2 odst. 4 s.ř. soud konstatuje, že spatřuje odlišnost povahy dotčených subjektů (soudní znalec vrs. referent odboru dohledu ministerstva) i požadovaných informací o nich (návrh na zápis do seznamu znalců vrs. profesní minulost). Oproti profesní minulosti referenta odboru dohledu ministerstva se požadovaná informace v jiné věci týkala zákonem stanovených předpokladů pro výkon funkce (zde jmenování znalce, dle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících). Proto soud neshledává porušení zásady legitimního očekávání, jestliže v rozhodnutí č. j. MSP- 744/2013-OT-OSV/7 o žádosti o kopii návrhu na zápis do seznamu znalců aplikoval žalovaný závěry nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 23/05 o tom, že profesní sféra osob působících ve veřejném životě náleží do sféry veřejné a dále vyloučil test proporcionality v případě poskytnutí takové informace.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu náleží náhrada účelně vynaložených nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. února 2016

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová